

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-
УПРАВЛІНСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

кафедра філософії права
та юридичної логіки

Статус дисципліни: обов'язкова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форма здобуття вищої освіти: заочна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2023-2024
Форма підсумкового контролю: залік

Полудьонна Наталія Станіславівна

кандидат психологічних наук, доцент
професор кафедри
тел.: 0675586787

E-mail: nsnegainsight@ukr.net

Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 811

Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=FelzmLEAAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Контактний телефон

Тел.: 249-09-69

Електронна адреса

E-mail: k014@naiu.kiev.ua

Розклад навчальних занять

Робоче місце: каб. 811

Консультації

Очні:

(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного
курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=2453>

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування знаннями з організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

Завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення з основами наукознавства та методологією наукових досліджень; набуття практичних навичок застосування загальнонаукових методів та дослідницьких методів у сфері управління; формування навичок організації процесу наукового дослідження; розвиток умінь роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження; формування готовності до науково-дослідної роботи, стимулювання пошукової активності, прагнення до творчого пошуку.

Тривалість – 2 кредита, загальна кількість годин – 60; годин аудиторних – 10, самостійної роботи – 50.

Форми та методи навчання – заочна; бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправління.

Форми та методи навчання: заочна; частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Система поточного контролю: усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування); робота за індивідуальними завданнями; тестування; реферативне повідомлення; поняттєвий диктант; захист проектів (презентацій); поняттєве вправління; групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

Система підсумкового контролю – проводиться у формі заліку, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою цієї навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Пререквізити: прикладна логіка, філософія управління, мовленнєва культура управлінця.

Постреквізити: педагогічна майстерність управлінця, комунікативна діяльність в публічному управлінні, кваліфікаційна робота магістра.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна
Програмні результати навчання («hard skills»)**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Для здобувачів вищої освіти ступеня магістра зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»	
<p>ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ФК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p>

**Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної
дисципліни («soft skills»):**

- *індивідуальних*: гнучкість/здібність адаптуватися; властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм;
- *комунікативних*: навички міжособистісних відносин; зрозуміло формувати думки; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; готувати та робити якісні презентації; вміння працювати в команді;
- *управлінських*: уміння вирішувати проблемні ситуації.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи</p>	<p>Лекція (1 год.)</p> <p>Семінарське заняття (2 год.): індивідуальні та групові опитування; Методи навчання: частково-пошукові; <i>словесні методи</i> (розповідь-пояснення), <i>наочні</i> (ілюстрація), <i>практичні</i> (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправління.</p> <p style="text-align: center;">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про науку як систему знань. 2. Наукове дослідження як особлива сфера діяльності. 3. Загальна методологія наукової творчості. 4. Планування, організація та здійснення науково-управлінських досліджень. 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції</p> <p>До семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити порівняльний аналіз фундаментальних та прикладних форм наукових досліджень. 2. Здійснити порівняння запропонованих науковцями визначень поняття «методологія». Оберіть з них, на вашу думку, більш зрозуміле. Відповідь обґрунтуйте. 3. Схематично зобразити структуру методології та охарактеризувати її складові. 4. Для дискусії обґрунтуйте відповідь на питання: - Чи може методологія науки існувати як самостійна підсистема прийомів та засобів пізнання? 5. Виявити особливості наукового пізнання (робота у підгрупах). 6. Наведіть приклади відомих вам наукових шкіл з галузей «Права» та оформіть в таблицю за схемою: лідери, досліджувані проблеми, послідовники лідера(учні). <p>Додатково:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести класифікацію наукових досліджень за ознаками: -за напрямом розвитку виробництва; -за ступенем важливості; -за науковим рівнем; -за джерелом фінансування. 2. Створити структурно-логічну схему етапів проведення наукових досліджень. 3. Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми. 4. Розробити структурно-логічну схему «Двоконтурна структура процесу пізнання». Обґрунтувати свою позицію. 5. Групова робота з нормативними документами.

		Завдання: проаналізувати функції державних органів щодо організації та управління наукою в Україні; Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» щодо суб'єктів НДД.
Тема 2. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка	Лекція (1 год.) Семінарське заняття (2 год.): індивідуальні та групові опитування Методи: проблемні, активні та інтерактивні, (синтез думок), складання коментованої схеми навчального питання. План: 1. Поняття наукового документу: форми, вимоги та внутрішня логіка. Характерні особливості наукової мови. 2. Функціонально-лексичні засоби зв'язку в науковому тексті. 3. Логічні засоби зв'язку в науковому тексті. 4. Техніко-орфографічне оформлення наукового документу. Уніфікація елементів наукового документу.	Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції <i>До семінарського заняття:</i> 1. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з теми. 2. Опрацювання ДСТУ 3008-95 «Документація. звіти у сфері науки і техніки.//Структура і правила оформлення». гармонізований з міжнародним стандартом ISO 5966:1982 «Documentation Presentation of scientific and technical reports» – Видання офіційне – Київ. щодо подання і оформлення наукових звітів. 3. Виконання вправ з оформлення посилань на різні форми наукових публікацій.
Тема 3. Загальна характеристика методів науково-управлінських досліджень	Лекція (2 год.) План: 1. Поняття «науковий метод», «метод», «метод науки», «методика». Вимоги відбору методів дослідження. 2. Класифікації методів наукових досліджень. 3. Характеристика методів наукових досліджень в сфері управління. Практичне заняття (2 год.): індивідуальні та групові завдання. Методи навчання: бінарні, частково-пошукові; <i>словесні</i>	Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції. <i>Завдання до практичного заняття:</i> 1. Здійснити ранжування за глибиною змісту понять “науковий метод”, “метод”, “метод науки”, “методика”. 2. Застосування статистичного методу для досліджуваного явища з метою підтвердження його стабільності чи динаміки (за власним вибором). 3. Здійснити порівняльний аналіз методів узагальнення та порівняння.

	<p><i>методи</i> (розповідь-пояснення), <i>наочні</i> (ілюстрація), <i>практичні</i> (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, метод термінологічного вправління.</p> <p><i>Завдання</i></p> <p>1. Практика використання методів дедукції (індукції), абстрагування, управлінського моделювання, аналогії, класифікації, аргументації, системно-функціональний метод, метод ідеалізації, узагальнення та діалектичний, історичний та порівняльний (компаративний) метод.</p> <p>2. Використання психологічних методів (метод спостереження, тестування, біографічний та метод вивчення продуктів діяльності) у дослідженнях в сфері управління.</p> <p>3. Методика використання методів: інтерв'ю, анкетування, опитування, контент-аналізу, статистичного методу, експертної оцінки, узагальнення незалежних характеристик.</p>	<p>4. Здійснити порівняльний аналіз переваг та недоліків методів: спостереження, анкетування, опитування, тесту, експерименту. Результати оформити у таблицю.</p> <p>5. Застосовуючи метод експертних оцінок, дайте висновок щодо досліджуваних фактів (за власним вибором). Результат візуалізувати у вигляді діаграми (графіка, шкали).</p> <p>6. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись із специфікою методу бесіди/інтерв'ю, їх дослідницькими функціями. Виокремити алгоритм підготовки до бесіди/інтерв'ю з респондентом та вступу з ним у контакт.</p> <p>7. Розробити план власної бесіди/інтерв'ю з респондентами (5-10 осіб). Провести бесіду/інтерв'ю із фіксацією результатів. Здійснити їх належну обробку.</p> <p>8. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись зі специфікою методу анкетування. Визначити основні види анкет та їх значення в процесі проведення наукового дослідження.</p> <p>9. Підібрати два типи анкет (з відкритими та закритими запитаннями). Провести анкетування (5-10 осіб) із фіксуванням результатів, здійснити їх належну обробку.</p> <p>10. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з теми навчальної дисципліни.</p> <p>11. Написання есе (рецензію) на запропоноване джерело наукової інформації.</p> <p>12. Виконання вправ з оформлення посилань на різні форми наукових публікацій.</p> <p>13. Написання анотації на запропоновану статтю (окремий розділ навчального посібника Колесников О.В. Основи наукових досліджень. 2-е вид. випр. та доп.:</p>
--	--	--

		<p>навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.).</p> <p>14. Здійснити аналіз запропонованого наукового тексту та знайти функціонально-лексичні та логічні помилки.</p> <p>15. Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми.</p> <p>16. Тестування з теми.</p>
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII щодо мети і завдань державної політики з наукової та науково-технічної діяльності.

2. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євменшкіна, В. В. Лещенко ; за заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с. – (Бібліотека науковця). – Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Monografiy/9a8102d3-d0b4-4cdb-8eeb-91dbfa6a6c46.pdf

3. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2010. – 295 с.

4. Методологія публічного управління : навч посіб./ уклад. І.В. Шпекторєнко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 120 с.

5. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС «Дистанційні курси».

Мультимедійний проєктор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

<https://okop.naiau.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiau.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiau.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60%				max 40 %	max 100 %
				Залік	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Самостійна робота	40	100
5	5	5	45		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ від 07 вересня 2023 року, протокол № 2

Завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки

Віталій КРАВЕЦЬ

Підпис автора силабусу:

Наталія ПОЛУДЬОННА